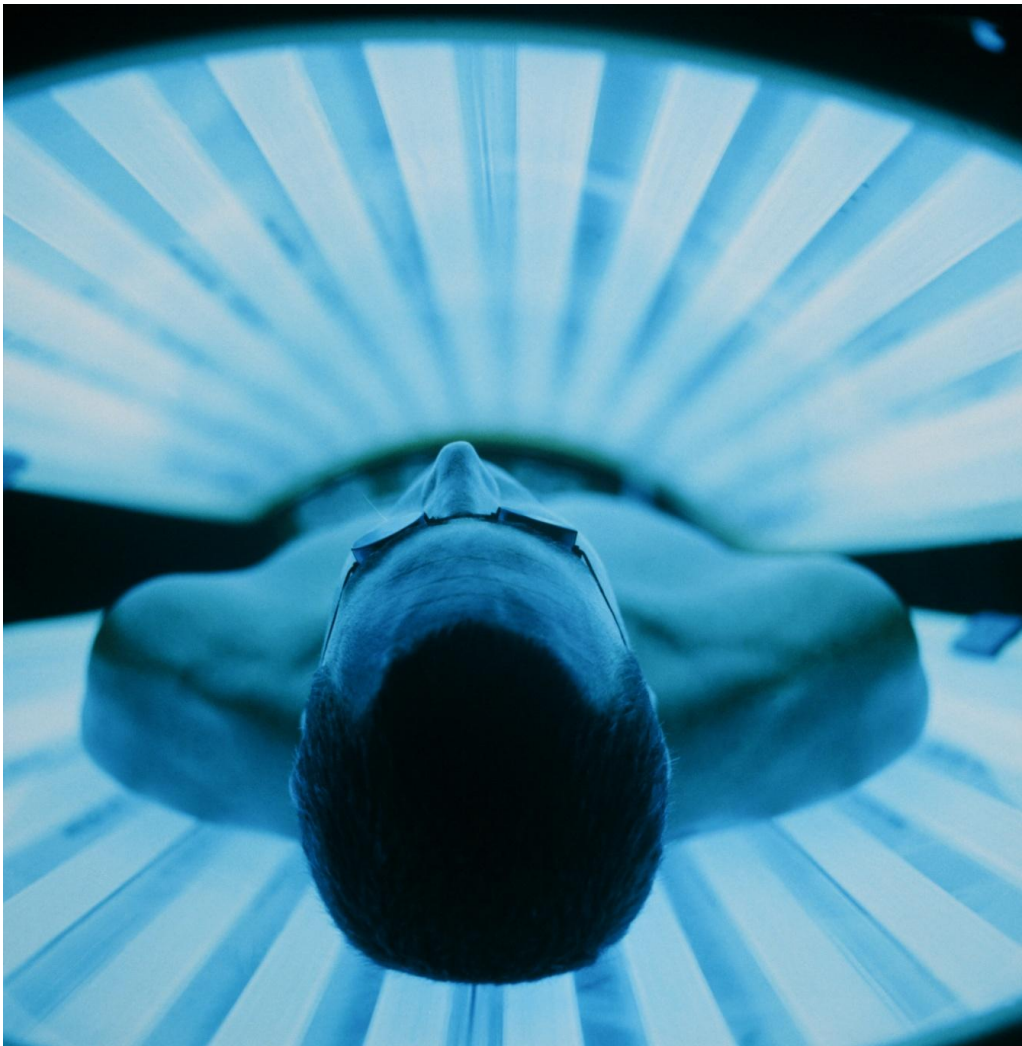

SLUK SOLARIET
DET KAN KOSTE DIG LIVET

Den lokale solarieuge 2011

Kampagnevejledning

Sluk kommunens solarier

Tak fordi I vil være med i Den lokale solarieuge!

Vi er glade for, at I vil være med til at sætte de kommunale solarier på dagsordenen i jeres lokalområde i Den lokale solarieuge i uge 46.

Jeres indsats er meget vigtig. UV-stråling fra solarier øger risikoen for at få kræft i huden, og WHO klassificerer UV-stråling fra sol og solarier i den højeste kategori over kræftfremkaldende faktorer sammen med bl.a. asbest og cigaretrøg. De unge er særligt udsatte, og samtidig er netop de storforbrugere af den kunstige sol.

Det er kommunens ansvar at sørge for borgernes sundhed og forebygge sygdomme, heriblandt kræft i huden, og så sent som i juli sendte Indenrigs- og Sundhedsministeren et brev til alle kommuner, hvori de bl.a. opfordres til helt at fjerne muligheden for at besøge solarier i kommunale bygninger. Så pilen peger i én retning: Kommuner bør ikke lægge bygninger til de kræftfremkaldende solarier. Du kan hjælpe med at overbevise lokalpolitikere i din kommune.

Den lokale solarieuge 2011

Pt. har vi kendskab til 45 kommuner, der har slukket solariet, 4 kommuner, der har indført et forbud for unge under 18 år, og 9 kommuner, der debatterer sagen. Se oversigt på side 8.

De 45 kommuner, der allerede har slukket for solarierne, er gode eksempler på, at det rent faktisk er muligt at hjælpe kommunen på vej til at tage beslutningen om at slukke solariet i de offentlige bygninger.

Denne vejledning og alle materialer til Den lokale solarieuge ligger også i elektronisk version på www.skrunedforsolen.dk/solformidler. Her kan du læse mere om Den lokale solarieuge og Solkampagnen.

Andre måder at sætte fokus på solariebrug

Hvis du har lyst til at arbejde endnu mere med at forebygge kræft i huden og solariers skadelige virkning, kan du bestille materialer som du fx kan tage med ud til sundhedsmesser eller steder, hvor unge mennesker færdes. Bestil en solariestandspakke via www.skrunedforsolen.dk/solarieuge

Bliv certificeret Solformidler

Vi opfordrer dig til at uddanne dig til Solformidler, så du er godt klædt på inden Den lokale solarieuge. På www.skrunedforsolen.dk/solformidler finder du Solformidlerkurset, som du kan bestå ved at svare rigtigt på 7 ud af 10 spørgsmål. Gennemfører du kurset, sender vi dig et Solformidler-badges med posten.

God fornøjelse!

Mange hilsner

Solkampagnen og Frivilligindsats

Det er Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden smba (TryghedsGruppen smba) der i samarbejde står bag Solkampagnen. Det er vigtigt, at du nævner begge afsendere, når du snakker med politikere, embedsmænd, journalister og andre.

Indhold

Kampagnevejledningen til Den lokale solarieuge indeholder:

Baggrund for Den lokale solarieuge	s. 4
Sådan gør du i Den lokale solarieuge	s. 5
Vejledning til læserbrev eller artikel i lokalavisen	s. 6
Kampagneevaluering	s. 7
Kontaktoplysninger	s. 7
Kort over kommuner, der pt. har slukket solariet	s. 8
Liste over regionale konsulenter som har ansvar for forebyggelse af kræft i huden i din region	s. 9
Skabelon til en pressemeddelelse	s. 10
Billede til en pressemeddelelse	s. 11
Skabelon til læserbrev	s. 12

Denne vejledning ligger i elektronisk version på www.skrunedforsolen.dk/solarieuge Skabeloner til pressemeddelelse og læserbrev ligger på www.skrunedforsolen.dk/solarieugepresse

Baggrunden for Den lokale solarieuge

Formålet med 'Den lokale solarieuge' er at få kommunen til at slukke solarierne i de offentlige bygninger og på den måde forebygge kræft i huden. Mange steder findes der f.eks. solarier i svømme- eller sportshallen.

'Den lokale solarieuge' starter i uge 46 (14-18. november). Arbejdet forløber dog både før og efter solarieugen, da det ikke forventes, at kommunen kan træffe beslutning om solarielukning på kort tid. Alle lokalforeninger er inviteret til at deltage – dog er indsatsen ikke aktuel i de kommuner, som allerede har slukket solarieret og de kommuner, som ikke har solarier i offentlige bygninger. Se opdateret solariekort på side 9.

Modermærkekræft den hyppigste kræftform

Den kedelige baggrund for kampagnen er, at modermærkekræft nu er blevet den hyppigste kræftform blandt unge kvinder mellem 15-34 år. Dermed har den alvorlige modermærkekræft overhalet livmoderhalskræft. Kræft i huden (modermærkekræft og almindelig hudkræft) skyldes solens og solariernes UV-stråling. Modermærkekræft er den hastigst stigende kræftform i Danmark.

Den landsdækkende Solkampagne

'Den lokale solarieuge' er en del af den landsdækkende Solkampagne "Skru ned for solen mellem 12 & 15". Solkampagnen har til formål at forebygge kræft i huden ved at hjælpe danskerne med at færdes i solen med omtanke og undgå den farlige UV-stråling fra solarium.

Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden står bag Solkampagnen

Solkampagnen er et samarbejde mellem Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden – husk, at nævne dette alle steder – også over for journalisten, hvis I skulle blive interviewet til lokalavisen.

Sådan gør du i Den lokale solarieuge

Har kommunen solarier i offentlige bygninger?

Undersøg, om jeres kommune stadig har solarier i offentlige bygninger – se kortet bagest i denne vejledning.¹ Ofte står der et solarium i svømmehallen, idrætshallen, sportsstadion eller på kommunale arbejdspladser som plejehjem. I kan søge efter solarier på kommunens hjemmeside, spørge jer frem blandt kommunens ansatte, eller selv tage ud og undersøge sagen. Kontakt gerne Kræftens Bekæmpelses Konsulent i dit område, inden du går i gang. Det kan meget vel være, at vedkommende har en god kontakt hos kommunen eller ligger inde med nyttig viden om, hvordan indsatsen gribes bedst an i din kommune.

Omtale i lokalavisen

Den vigtigste del af Sluk solarier-indsatsen i Den lokale solarieuge består i at få lokalpressen til at skrive om emnet. I kan skrive et læserbrev til den lokale avis eller få en journalist på avisen til at skrive en artikel på baggrund af en pressemeddelelse, som I giver dem. På side 10 - 12 er der skabeloner til både læserbrevet og pressemeddelelsen, som også findes elektronisk på www.skrunedforsolen.dk/solarieugepresse.

Planlæg jeres indsats

Når I har kortlagt solarierne i kommunens offentlige bygninger, skal I beslutte, hvordan I bedst sætter solarier på dagsordenen i jeres lokalområde. Ud over læserbrevet kan det fx være ved at distribuere materialer i lokalområdet.

Materialer

Når du har tilmeldt dig Den lokale solarieuge, får du tilsendt en kampagnepakke, som udover denne vejledning indeholder:

- 1) Faktaark om solarier
- 2) Argumenter for at slukke solarier i kommunens offentlige bygninger
- 3) 30 stk. 'sluk solarier'-klistermærker
50 stk. solkampagnefoldere
50 stk solariefoldere
4 store solarieplakater (2 forskellige slags)
10 mini-plakater

Solariefoldere og plakater

I kan sørge for at distribuere solariefolderen og solarieplakaten, så solariebrugerne har mulighed for at få relevant information. Det kan fx være på idrætsanlæg, skoler, gymnasier, biblioteker. Der er vedlagt 50 stk. solariefoldere og 4 stk. plakater i materialepakken. I år får I også 10 mindre plakater, som kan være lettere at få tilladelse til at hænge op. Vi har udformet et følgebrev, som I kan aflevere de steder, hvor I hænger plakater op og/eller deler materialer ud. Brevet kan udskrives fra www.skrunedforsolen.dk/solarieuge

¹ Vores oplysninger om kommuners solarier er baseret på presseklip og informationer fra frivillige, og det kan derfor være uaktuelt i nogle kommuner. Derfor er det vigtigt, at du undersøger sagen nærmere i din kommune, inden du går videre.

'Sluk solariet'-klistermærker

'Sluk solariet'-klistermærkerne kan sættes op på spejle på fx skoletoiletter, omklædningsrum, det lokale fitnesscenter, butikkers prøverum osv. Sørg dog altid for at få en tilladelse til at hænge dem op og en klar aftale om, hvem der fjerner mærket igen, så vi ikke beskyldes for hærværk. Materialepakken til Den lokale solarieuge: Sluk solariet indeholder 30 stk. 'sluk solariet'-klistermærker. Der kan bestilles flere ved henvendelse til Louise Kronborg, kronb@cancer.dk

Solariestandspakke

Det er også muligt at bestille en solariestandspakke med materialer til uddeling, hvis I vil deltage på en sundhedsmesse, konfirmandmesse eller lign. med en stand om solarier eller solbeskyttelse. Pakken indeholder foldere, plakater, klistermærker, GoCards, en solariequiz m.m.. Læs mere og bestil på www.skrunedforsolen.dk/frivillig

Vil du bidrage mere eller med noget helt andet?

Lokalafdelinger/udvalg i kommuner, hvor solarierne allerede er slukket, har fået tilbudt at lave en oplysningsindsats rettet mod konfirmander og deres forældre. Jeres lokalforening kan selvfølgelig også deltage her, hvis I ønsker. Vi ved, at mange unge begynder at bruge solarium i forbindelse med konfirmationen, så det er et væsentligt sted at sætte ind. Læs mere om denne del af kampagnen og download en vejledning på www.skrunedforsolen.dk/solarieuge

Vejledning: Læserbrev eller artikel i lokalavisen

Sådan gør du, når du vil have et læserbrev eller en artikel i lokalavisen:

Medio oktober 2011

1. Undersøg, hvornår jeres lokalavis har deadline. Hvis der er tale om en avis, der udkommer ugentligt, er det ærgerligt at komme en dag for sent til deadline.
2. Undersøg, om jeres lokalavis dækker flere kommuner – hvis den gør, så tal med formanden i nabokommunens Lokalforening om, hvem af jer der tager kontakt til avisen, eller om I skal gøre det sammen.
3. Hent den elektroniske version af læserbrevet eller pressemeddelelsen på www.skrunedforsolen.dk/solarieugepresse og tilpas skabelonen, så den passer til jeres lokalområde. Til læserbrevet er det godt at finde ud af, hvilke af kommunens offentlige bygninger, der huser solarier. Til pressemeddelelsen er det derudover også godt at have en udtalelse og gerne flere fra lokale politikere, som går ind for at slukke solarieret.

Ca. tre dage før lokalavisens deadline

4. Ring til avisen. Journalister modtager rigtig mange mails dagligt, og man kan let blive overset i mængden. Derfor er det vigtigt at ringe op og tale med en journalist eller redaktør på avisen. Find nummeret i avisen eller på avisens hjemmeside. Når du kommer igennem til omstillingen, så præsentér dig, og bed om at komme til at tale med redaktionen eller læserbrevsredaktøren – alt efter om du satser på at få en historie eller et læserbrev i avisen.
5. Fortæl, at du er frivillig i Kræftens Bekæmpelse og gerne vil høre, om avisen kunne være interesseret i at skrive en artikel om, at der findes solarier i kommunens bygninger. Forklar evt. at det er paradoksalt i forhold til, at kommunen har ansvaret for kræftforebyggelse, og at regeringen i Kræftplan III opfordrer kommunerne til at fjerne solarier i kommunale bygninger. Fortæl, at du har en pressemeddelelse og et billede, som du kan sende umiddelbart efter jeres samtale.
6. En anden mulighed er, at du fortæller, at du gerne vil indrykke et læserbrev om sagen.
7. Bed om en e-mail eller postadresse, som du kan sende pressemeddelelsen/læserbrevet til. Det er vigtigt, at du sender pressemeddelelsen eller læserbrevet umiddelbart efter, du har talt med journalisten eller redaktøren, så vedkommende har dig i frisk hukommelse.
8. Hvis journalisten siger nej til at bringe historien/læserbrevet, så sig tak, fordi journalisten har lyttet til dig, og gør opmærksom på, at han/hun gerne må kontakte dig igen, hvis det alligevel skulle have interesse. Prøv gerne at kontakte en anden lokalavis i dit område.

Evaluer kampagnen

Vi vil meget høre om jeres erfaringer med at være med i 'Den lokale solarieuge: Sluk solariet'. I er meget velkomne til at sende dem til Louise Kronborg på kronb@cancer.dk.

Vi vedlægger desuden en frankeret svarkuvert, som vi beder jer benytte til at returnere (kopi af) den omtale, som I har fået i lokalavisen. På den måde kan vi følge med i, hvor meget omtale Den lokale solarieuge har givet rundt om i landet.

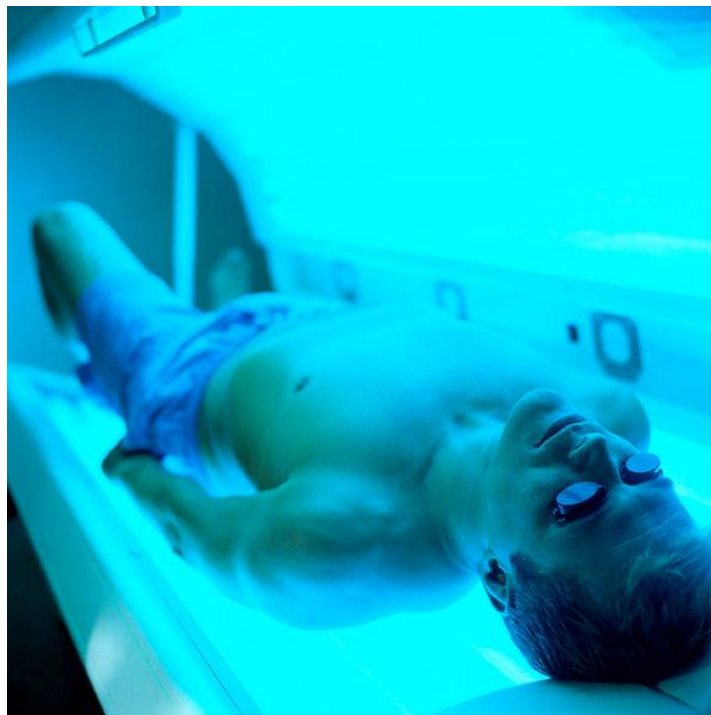
Umiddelbart efter kampagnen sender vi et evalueringsskema, som vi vil blive meget glade for, at I udfylder. Jeres besvarelser er vigtige for, at vi får samlet jeres erfaringer, og ved hvordan vi kan forbedre fremtidige kampagner samt vores hjælp til jer.

FrivilligNyt og Sløjfen

Husk også at sende beretninger til FrivilligNyt eller Sløjfen, hvis I har oplevelser eller erfaringer som andre i Kræftens Bekæmpelse kan have glæde af.

Kontakt

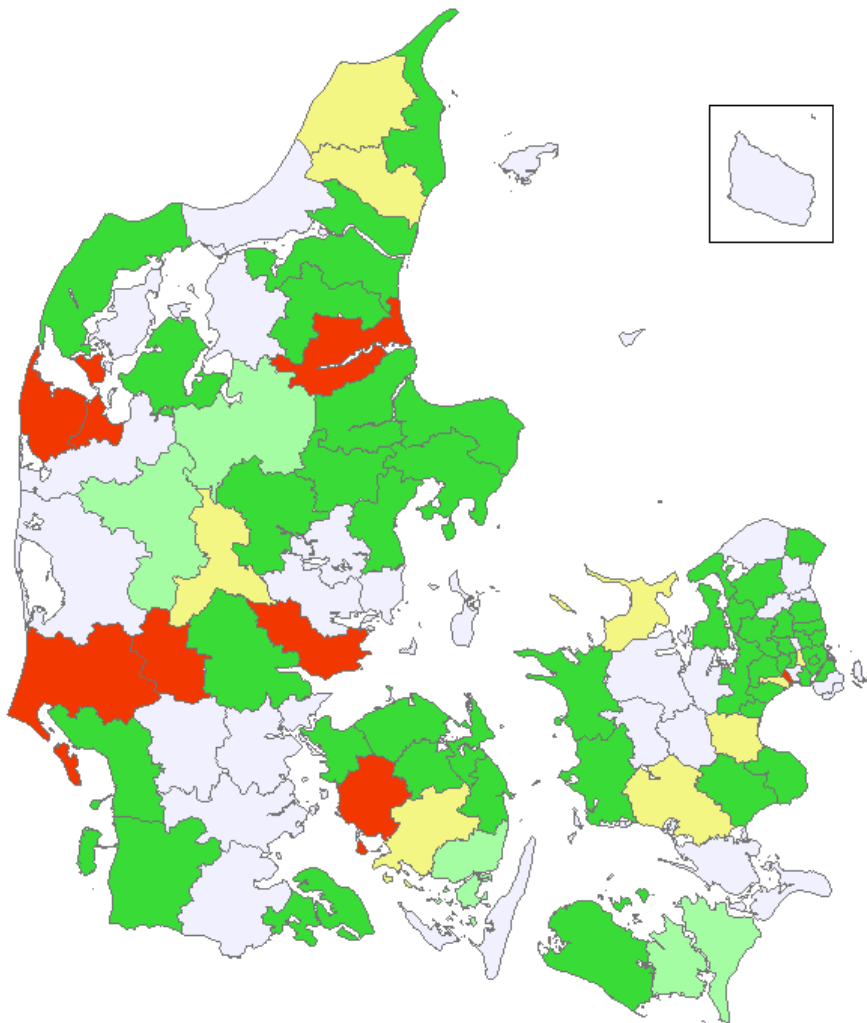
Du er altid velkommen til at ringe, hvis du har spørgsmål eller kommentarer:
Projektassistent Louise Kronborg, Frivilligindsats,
telefon 35 25 75 03, kronb@cancer.dk

Solarier i kommunernes offentlige bygninger

pr. 12. oktober 2011

Baseret på Kræftens Bekæmpelses presseklip og information fra frivillige – kan derfor være uaktuelt i nogle kommuner. For opdateringer kontakt: Projektmedarbejder Louise Them Christensen, louchr@cancer.dk

Kommunen har indført forbud mod solarier for unge under 18 år i offentlige bygninger

Kommunen har slukket solarier i offentlige bygninger

Ingen solarier i kommunens offentlige bygninger

Debat om at slukke solarier i kommunens offentlige bygninger

Solarier i kommunens offentlige bygninger

Slukket solarier:	Ingen solarier:
Albertslund	Aabenraa
Ballerup	Allerød
Egedal	Bornholm
Esbjerg	Brøndby
Faxe	Dragør
Favrskov	Fredensborg
Frederiksberg	Fredericia
Frederikshavn	Gribskov
Frederikssund	Haderslev
Furesø	Herlev
Gentofte	Holbæk
Gladsaxe	Holstebro
Glostrup	Horsens
Greve	Hørsholm
Halsnæs	Jammerbugt
Helsingør	Kolding
Hillerød	Langeland
Hvidovre	Lejre
Høje-Taastrup	Læsø
Kalundborg	Morsø
Kerteminde	Odder
København	Ringkøbing-Skjern
Lolland	Ringsted
Lyngby-Tårnby	Samsø
Middelfart	Skanderborg
Norddjurs	Sorø
Nordfyn	Tårnby
Nyborg	Vejle
Odense	Vesthimmerland
Randers	Vordingborg
Rebild	Ærø
Roskilde	
Rudersdal	Debat:
Silkeborg	Brønderslev
Skive	Faaborg-Midtfyn
Slagelse	Hjørring
Solrød	Ikast-Brande
Stevns	Ishøj
Syddjurs	Køge
Sønderborg	Næstved
Thisted	Odsherred
Tønder	Rødovre
Vejle	
Aalborg	
Århus	
Forbud under 18:	
Guldborgsund	
Herning	
Svendborg	
Viborg	

KONSULENTER MED ANSVAR FOR FOREBYGGELSE AF KRÆFT I HUDEN FORDELT EFTER OMRÅDE

Område Nordjylland

Lone Olsen
Tlf.: 9632 8329
Mobil: 2374 0438
Mail: lnoc@caner.dk
Vesterå 5
9000 Aalborg

Område Midtjylland

Lena Theilgaard Andersen
Mobil: 3038 1507
Mail: lenthe@caner.dk
Nørre Boulevard 1, bygn. 31, 2. sal
8000 Århus C

Område Syddanmark

Signe Skaarup
Mobil: 3038 2318
Mail: sigand@caner.dk
Blegbanken 3
7100 Vejle

Område Sjælland

Lisbet Østergaard
Tlf.: 7022 1915
Mobil: 3038 2345
Mail: lisoes@caner.dk
Storgade 10, 2.
4180 Sorø

Område Hovedstaden

Jakob Guldberg
Tlf.: 4597 0415
Mobil: 3038 1504
Mail: guldberg@caner.dk
Nørgaardsvej 10
2800 Kgs. Lyngby

PRESSEMEDDELELSE

November 2011

XX kommunen bør slukke solarierne nu!

Regeringen opfordrer med kræftplan III alle landets kommuner til at slukke for solarierne i de offentlige kommunale bygninger. 49 af landets kommuner har allerede fjernet dem eller indført et forbud for unge under 18 år. Nu lyder meldingen fra frivillige i **xx lokalforening** fra Kræftens Bekæmpelse til **xx kommune** – Sluk også Solariet her!

De danske kommuner er forpligtet til at arbejde for, at sundhed og forebyggelse af sygdomme som fx kræft, er en del af alle borgeres hverdag. Det er derfor paradoksalt, at **xx kommune** er med til at øge borgernes kræftrisiko og tjene penge ved at huse solarier i fx **xx hal/svømmehal**.

Verdenssundhedsorganisationen (WHO) har i 2009 placeret UV-stråling fra solarier i den højeste risikokategori sammen med andre stoffer, som er kræftfremkaldende for mennesker. Dette er problematisk for alle borgere i en kommune, men børn og unge er ekstra udsatte for kræftfremkaldende faktorer som fx solarium, idet deres kroppe er under udvikling. Ligesom at det højeste solarieforbrug også udgøres af denne gruppe. Det er derfor problematisk, at kommunerne tilbyder deres borgere og særligt børn og unge aktiviteter, som er kræftfremkaldende.

- Kommunerne bør fjerne den kunstige sol fra **xx-sted** og dermed være med til at begrænse muligheden for, at kommunens borgere udsætter sig selv for en kræftrisiko. Det vil også sende et signal om, at kommunen tager sit ansvar for folkesundheden alvorligt, udtaler **xx (navn/lokalforening)**.

En femtedel af kommunerne lever ikke op til kræftplan III

45 kommuner har allerede slukket solarierne og lever dermed op til regeringens opfordring i kræftplan III om, at landets kommuner ikke længere bør huse solarier. 4 kommuner har på landsplan valgt at indføre et forbud for unge under 18 år, mens 31 kommuner aldrig har huset et solarium. Det betyder, at den sidste femtedel af landets kommuner fortsat mangler at leve op til de retningslinjer, der blev givet ved indførelsen af kræftplan III.

- Det er både paradoksalt og uansvarligt, at vores kommune ikke lever op til de offentlige kræftplaner, idet de bliver ved med at sælge kunstig og kræftfremkaldende sol til borgerne. Derfor bør man rejse sagen i byrådet og få fjernet solarierne fra vores **xx kommune NU!** afslutter **xx**.

Unge rammes også af modernærkekræft

Modernærkekræft er blevet den hyppigste kræftform blandt unge kvinder mellem 15-34 år og den næsthypigste kræftform blandt unge mænd på samme alder. I løbet af de seneste 30 år er antal tilfælde af modernærkekræft mere end fordoblet, og denne kedelige statistik har givet Danmark en 4. plads på listen over lande med flest tilfælde af modernærkekræft i verden.

Læs på www.skrunedforsolen.dk

Få yderligere oplysninger hos **NN** fra **xx lokalforening** på telefon **xxx**

Skabeloner og billede kan også findes på <http://www.skrunedforsolen.dk/solarieugepresse>

DEBATINDLÆG, dato**XX kommune er bagud – sluk solarieret**

Regeringen har opfordret alle landets kommuner til at tage ansvar for deres borgeres helbred ved at slukke for solarieret. Alligevel tilbyder XX kommune stadig solarier i de offentlige bygninger og forøger derfor bla vores unges kræftisiko.

Det står klart, at solarier er kræftfremkaldende, og at der er en direkte sammenhæng mellem solariebrug og den aggressive modermærkekræft. Derfor har regeringen i deres kræftplan III fra januar 2011 opfordret landets kommuner til at fjerne solarier i offentlige bygninger. Hvorfor tilbyder vi så fortsat den kunstige UV-stråling i XX kommune og udsætter borgerne for en kræftisiko?

45 kommuner har slukket solarieret

Mere end 9.000 danskere rammes hvert år af kræft i huden, og 233 danskere dør årligt som følge af sygdommen. En sygdom der bl.a. forårsages af UV-stråling fra solarier. Disse foruroligende tal har overbevist 45 danske kommuner om at slukke solarieret i offentlige bygninger, mens vi stadig er en af de 18 kommuner, som stædigt holder fast i det tvivlsomme privilegium at sælge kunstig kræftfremkaldende sol til borgerne. Når solarier kan dyrkes i (indfør hvor kommunens solarier er opstillet. f.eks. svømmehal og sportshal), giver XX kommune indirekte carte blanche til solariebrug og lægger borgere ind i den sørgelige statistik for kræft i huden. Det er særdeles problematisk, når det ifølge kommunalreformen er kommunens ansvar at skabe sunde rammer for borgerne og netop forebygge sygdomme som kræft. Det er ligefrem usmageligt at xx kommune hellere vil tjene penge på at give borgerne kræft end tage deres ansvar alvorligt!

Lader de unge i stikken

Nogle vil måske mene, at det er den enkeltes frie valg, om man vil bruge solarium. Men hvad med de unge, der ikke selv kan overskue konsekvensen af deres solariebrug? Jeg mener ikke, at det er et egentligt valg, når unge ikke fuldt ud begriber, at deres solariebrug kan være skyld i, at de får modermærkekræft som voksne, eller måske endda mens de stadig er unge. Kræft i huden er den hyppigste kræftform blandt unge, og det er også dem, vi lader i stikken, når vores kommune blåstempler solarierne. XX kommune bør støtte forældre og børn i en dialog om solarier og hjælpe unge til at undgå den kunstige UV-stråling, så de ikke skal fortryde deres adfærd resten af livet.

Sluk solarierne i XX kommune

Vi kan ikke stoppe private solcentre i at udbyde solarier. Men jeg mener, at vores kommune bør tage sit sundhedsansvar alvorligt og sende et klart signal om, at solariebrug er sundhedsskadeligt. Det gør vi ved at følge regeringens opfordring og slukke kommunens solarier.

Af (skriv dit navn, adresse, og dit tilhørsforhold. F.eks. frivillig i Kræftens Bekæmpelse under xx lokalforening).

Skabeloner og billede kan også findes på <http://www.skrunedforsolen.dk/solarieugepresse>

Skabeloner og billede kan også findes på <http://www.skrunedforsolen.dk/solarieugepresse>